

2025

POLITICAL SCIENCE

(Major)

Paper : POL0500204

(Indian Political Thought)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following questions : $1 \times 8 = 8$
নিম্নলিখিত প্রশ্নসমূহের উত্তর লিখা :

(a) What is the meaning of the term
'Amatya' in Kautilya's *Arthashastra*?
কৌটিল্যের 'অর্থশাস্ত্র'ত উল্লিখিত 'অমাত্য' শব্দের অর্থ কি ?

(b) Who first translated *Manusmriti* into
English?
'মনুস্মৃতি' গ্রন্থটি কোনে প্রথমবারে বাবে ইংরাজীলৈ
অনুবাদ কৰে ?

(c) Name one book written by Ziauddin Barani.

জিয়াউদ্দিন বাবানীয়ে লিখা এখন গ্রন্থের নাম লিখা ।

(d) In which year was 'Brahmo Samaj' formed?

কোন চন্ত 'ব্রাহ্ম সমাজ' গঠিত হৈছিল ?

(e) Write one characteristic of socialism.

সমাজবাদের এটা বৈশিষ্ট্য লিখা ।

(f) In which year was 'Poona Pact' signed?

'পুণা চুক্তি' কোন চন্ত স্বাক্ষরিত হৈছিল ?

(g) Name one book written by Tarabai Shinde.

তারাবাই ছিদ্দেই লিখা এখন গ্রন্থের নাম লিখা ।

(h) Why did Ambedkar embrace Buddhism? Give one reason.

আমেদেকারে কিয় বৌদ্ধ ধর্মত দিক্ষিত হৈছিল ? এটা কাবণ লিখা ।

2. Answer the following questions (any six) :

$$2 \times 6 = 12$$

নিম্নলিখিত প্রশ্নসমূহের উত্তর লিখা (যি কোনো দুটা) :

(a) Write any two features of patriarchy.

পুরুষতন্ত্রের যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা ।

(b) Write any two components of Lohia's socialism.

লোহিয়ার সমাজবাদের যি কোনো দুটা উপাদান লিখা ।

(c) Name two books written by Jawaharlal Nehru.

জবাহুরলাল নেহেরুরে লিখা দুখন গ্রন্থের নাম লিখা ।

(d) Write two techniques of Satyagraha.

সত্যাগ্রহের দুটা কৌশল/পদ্ধতি লিখা ।

(e) Write any two features of Indian secularism.

ভারতীয় ধর্মনিরপেক্ষতার যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা ।

(f) Do you consider Kautilya as a realist thinker? Give two reasons.

কৌটিল্যক তুমি এজন বাস্তুবাদী চিন্তাবিদ বুলি ভাবানে ?
দুটা যুক্তি আগবঢ়োৱা ।

(g) Write any two revolutionary steps taken by Ambedkar to fight against caste discrimination.

জাতিগত বৈষম্যের বিরুদ্ধে আন্দোলনে গ্রহণ করা যি কোনো দুটা বৈপ্লবিক পদক্ষেপ উল্লেখ করা।

(h) Write any two qualities of an ideal ruler described by Ziauddin Barani.

জিয়াউদ্দিন বাবানীয়ের বর্ণনা করা আদর্শ শাসকের যি কোনো দুটা গুণ লিখা।

(i) Write any two social evils of Indian society during the time period of Raja Rammohan Roy.

বাজা বামমোহন বায়ব দিনত ভাবতত প্রচলিত যি কোনো দুটা সামাজিক কুপ্রথা উল্লেখ করা।

(j) Write any two sources of social laws of Manu.

মনুর সামাজিক আইনের যি কোনো দুটা উৎস উল্লেখ করা।

3. Answer the following questions (any four) :

নিম্নলিখিত প্রশ্নসমূহের উত্তর লিখা (যি কোনো চাবিটা) : $5 \times 4 = 20$

(a) Discuss in brief Manu's views on caste.

মনুর জাতি সম্পর্কে ধারণা চয়ুকে আলোচনা করা।

(b) Write the various types of Durga analyzed by Kautilya in Arthashastra.

‘অর্থশাস্ত্র’ত কৌটিল্যের বিশ্লেষণ করা বিভিন্ন প্রকারের দুর্গের ওপরত লিখা।

(c) Write in brief about the ‘Sulh-i-Kul’ concept of Abul Fazl.

আবুল ফজলের ‘চুল-ই-কুল’ ধারণার ওপরত চয়ুকে লিখা।

(d) Evaluate the role of Rammohan Roy as a social reformer.

এজন সমাজ-সংস্কারকৰণে বামমোহন বায়ব ভূমিকা মূল্যায়ন করা।

(e) Write in brief Gandhi's concept of Swaraj.

গান্ধীর স্বার্জনের ধারণা চয়ুকে লিখা।

(f) Write a note on Ziauddin Barani's time period and his political ideas.

জিয়াউদ্দিন বাবানীর সময়কাল আৰু তেওঁৰ বাজনৈতিক চিন্তাধাৰাৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

(6)

(g) Write the main features of Nehru's socialism.

নেহরুর সমাজবাদৰ প্রধান বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

(h) Discuss in brief the various types of feminism.

নারীবাদৰ বিভিন্ন প্রকাবসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

4. Answer the following questions (any two) :

$$10 \times 2 = 20$$

নিম্নলিখিত প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো দুটা) :

(a) Discuss the views of Gandhi as a critique of modern civilization.

আধুনিক সভ্যতাব সমালোচক হিচাপে গান্ধীৰ ধাৰণাৰ ওপৰত এক আলোচনা কৰা।

(b) Critically discuss Tarabai Shinde's views on patriarchy.

তাৰাবাই ছিন্দেৰ পিতৃতাত্ত্বিক ধাৰণাৰ ওপৰত এক সমালোচনামূলক আলোচনা কৰা।

(c) What are the seven organs of State according to Kautilya? Explain.

কৌটিল্যৰ মতে বাট্টৰ সাতটা অংগ কি কি? ব্যাখ্যা কৰা।

(7)

(d) What is Sapta Kranti or Seven Revolutions? Discuss critically Ram Monohar Lohia's views on socialism following the Sapta Kranti theory.

সপ্তক্রান্তি মানে কি? সপ্তক্রান্তি ধাৰণাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি বামমনোহৰ লোহিয়াৰ সমাজবাদৰ ওপৰত এক সমালোচনামূলক আলোচনা কৰা।

(e) What do you mean by social justice? What were the various steps adopted by Ambedkar to establish social justice in India? Write.

সামাজিক ন্যায় কি? ভাৰতবৰ্ষত সামাজিক ন্যায় প্রতিষ্ঠাৰ বাবে আম্বেদকাৰে গ্ৰহণ কৰা বিভিন্ন পদক্ষেপসমূহ কি কি আছিল? লিখা।

★ ★ ★

2025

POLITICAL SCIENCE

(Major)

Paper : POL0500404

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

OPTION—A

(Introduction to India's Foreign Policy)

1. Answer the following as directed : $1 \times 8 = 8$

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) When was SAARC established?

SAARC কেতিয়া প্রতিষ্ঠা হৈছিল ?

(b) Mention one doctrine under non-alignment foreign policy.

গোষ্ঠী নিৰপেক্ষ বৈদেশিক নীতিৰ অধীনত এটা নীতি
উল্লেখ কৰা ।

(2)

(c) What is the full form of ASEAN?

ASEAN সম্পূর্ণ কপটো কি ?

(d) Who was the author of the book, *The Pakistan Army*?

The Pakistan Army নামৰ প্রক্ষন্ড লেখক কোন আছিল ?

(e) In which year did India become a member of United Nations?

কোন চনত ভাৰত বাণিসংঘৰ সদস্য হৈছিল ?

(f) Vijaya Lakshmi Pandit was elected as the first woman President of the UN General Assembly.

(Write True or False)

বিজয়া লক্ষ্মী পণ্ডিত বাণিসংঘৰ সাধাৰণ সভাৰ প্ৰথম মহিলা সভাপতি হিচাপে নিৰ্বাচিত হৈছিল।

(সঁচা নে ঘিঁষা লিখা)

(g) In which year did India and Russia sign the 'strategic partnership'?

কোন চনত ভাৰত আৰু ৰাষ্ট্ৰিয়াই 'কৌশলগত অংশীদাৰিত্ব' স্বাক্ষৰ কৰিছিল ?

(3)

(h) Indo-US Civil Nuclear Deal was signed in the year _____.

(Fill in the blank)

ভাৰত-আমেৰিকা যুক্তবাণ্ট্ৰ অসামৰিক পাৰমাণৰিক চুক্তি
_____ চনত স্বাক্ষৰিত হৈছিল।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

2. Answer any six of the following : $2 \times 6 = 12$

তলত দিয়া যি কোনো ছফটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Who gave the title of 'Joan of Arc' and to whom?

কোনে 'Joan of Arc' উপাধিটো দিছিল আৰু কাক দিছিল ?

(b) Mention two principles of peaceful co-existence.

শান্তিপূৰ্ণ সহাৰহানৰ দুটা নীতি উল্লেখ কৰা।

(c) What are the full forms of SAFTA and BBIN?

SAFTA আৰু BBINৰ সম্পূর্ণ কপ কি ?

(d) Mention two determinants of India's foreign policy.

ভাৰতৰ বৈদেশিক নীতিৰ দুটা নিৰ্ণায়ক উল্লেখ কৰা।

(4)

(e) What was the Doklam incident?

ডোকলামৰ ঘটনা কি আছিল ?

(f) Give any two objectives under 'India's Neighbourhood First' policy.

‘ভাৰতৰ প্ৰতিবেশীৰ প্ৰথম’ নীতিৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা ।

(g) Which country launched the 'Belt and Road Initiative' and in which year?

কোনখন দেশে ‘বেল্ট এণ্ড ৰোড ইনিয়েটিভ’ আৰম্ভ কৰিছিল আৰু কোন চনত কৰিছিল ?

(h) Mention two challenges regarding Indo-Sri Lanka relation.

ভাৰত-শ্ৰীলংকাৰ সম্পর্কৰ দুটা প্ৰত্যাহান উল্লেখ কৰা ।

(i) What are the full forms of BRICS and IORA?

BRICS আৰু IORAৰ সম্পূৰ্ণ কপ কি ?

(j) Mention two objectives of IMF.

আন্তঃবাণ্টীয় মুদ্রা নিধিৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা ।

(5)

3. Write short notes on any four of the following :

5×4=20

তলত দিয়াসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Role of Ministry of External Affairs in India's foreign policy

ভাৰতৰ বৈদেশিক নীতিত বৈদেশিক পৰিক্ৰমা মন্ত্ৰালয়ৰ ভূমিকা

(b) Act East policy

এক্ট ইণ্ট'ল নীতি

(c) Indus Water Treaty between India and Pakistan

ভাৰত আৰু পাকিস্তানৰ মাজত সিঙ্গু জল চুক্তি

(d) Strategic significance of Russia for India

ভাৰত বাবে বাছিয়াৰ কৌশলগত গুৰুত্ব

(e) World Bank

বিশ্ব বেংক

(f) India and climate change

ভাৰত আৰু জলবায়ু পৰিৱৰ্তন

(g) Extended neighbourhood

সম্প্ৰসাৰিত চৰুৰীয়া অঞ্চল (দেশ)

4. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলব প্রশ্নবোর্ব যি কোনো দুটির উত্তর দিয়া :

(a) Discuss the basic principles of India's foreign policy.

ভারতৰ বৈদেশিক নীতিৰ মৌলিক নীতিসমূহ আলোচনা কৰা ।

(b) Explain Indo-US relationship during the post-Cold War period.

শীতল যুদ্ধৰ পিছৰ সময়চোৱাত ভারত-আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ সম্পর্ক ব্যাখ্যা কৰা ।

(c) Examine the role of India in the United Nations.

বাণ্টসংঘত ভারতৰ ভূমিকা পৰীক্ষা কৰা ।

(d) Elaborate on the relationship between India and Pakistan.

ভারত আৰু পাকিস্তানৰ মাজৰ সম্পর্কৰ বিষয়ে বিস্তৃত বিৱৰণ দিয়া ।

(e) Explain the role of PMO in structuring foreign policies in India.

ভারতত বৈদেশিক নীতি গঠনত প্রধানমন্ত্ৰীৰ কাৰ্যালয়ৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা ।

OPTION—B

(Understanding South Asia)

1. Answer the following questions :

1×8=8

তলব প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) When was SAARC established?

SAARC কেতিয়া স্থাপিত হৈছিল ?

(b) What is the full form of BIMSTEC?

BIMSTECৰ সম্পূৰ্ণ কাপটো কি ?

(c) When did Bangladesh become independent?

বাংলাদেশে কেতিয়া স্বাধীনতা লাভ কৰিছিল ?

(d) Who is considered the founder of Pakistan?

পাকিস্তানৰ স্থাপক বুলি কাক গণ্য কৰা হয় ?

(e) Name one major objective of Nepal's foreign policy.

নেপালৰ বৈদেশিক নীতিৰ এটা মুখ্য উদ্দেশ্য লিখা ।

(f) Name one major political party in Sri Lanka.

শ্ৰীলংকাৰ এটা মুখ্য বাজনৈতিক দলৰ নাম লিখা ।

(g) What is the full form of UNHCR?

UNHCR সম্পূর্ণ কপটো কি ?

(h) Who developed the Human Development Index (HDI)?

মানব উন্নয়ন সূচক (HDI) কোনে বিকাশ করিছিল ?

2. Answer the following questions (any six) :

$$2 \times 6 = 12$$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো ছয়টা) :

(a) Mention two reasons for the failure of SAARC.

SAARCৰ বার্থতাৰ দুটা কাৰণ লিখা ।

(b) Write two effects of British colonialism in South Asia.

ত্ৰিতীয় উপনিৰেশবাদৰ দক্ষিণ এছিয়াত দুটা প্ৰভাৱ লিখা ।

(c) Name two major political parties in Bangladesh.

বাংলাদেশৰ দুটা মুখ্য বাজনৈতিক দলৰ নাম লিখা ।

(d) Mention two challenges to democracy in South Asia.

দক্ষিণ এছিয়াৰ গণতন্ত্ৰৰ দুটা প্ৰত্যাহান উল্লেখ কৰা ।

(e) Name two important allies of Pakistan.

পাকিস্তানৰ দুটা মুখ্য মিত্ৰ-বাট্ৰুৰ নাম লিখা ।

(f) Mention two basic principles of Nepal's foreign policy.

নেপালৰ বৈদেশিক নীতিৰ দুটা মৌলিক নীতি উল্লেখ কৰা ।

(g) Write two causes of insurgency in South Asia.

দক্ষিণ এছিয়াত উগ্ৰবাদৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা ।

(h) Mention the differences between refugee and migrant.

শ্ৰণাহী আৰু প্ৰৱেক্ষক মাজত থকা পার্থক্যসমূহ উল্লেখ কৰা ।

(i) What are the main indicators of human development?

মানব উন্নয়নৰ মুখ্য সূচকসমূহ কি ?

(j) Name two external powers influencing South Asia.

দক্ষিণ এছিয়াক প্ৰভাৱিত কৰা দুটা বাহ্যিক শক্তিৰ নাম লিখা ।

3. Answer the following questions (any four) :

$$5 \times 4 = 20$$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Write a short note on BAKSAL Movement or Guzral Doctrine.

বাকচাল (BAKSAL) আন্দোলন অথবা গুজৰাল নীতিৰ ওপৰত এটা চৰু টোকা লিখা ।

(b) Write a short note on the Partition of British India and its consequences.

প্রিটিশ ভারতৰ দেশ বিভাজন আৰু তাৰ ফলাফলৰ ওপৰত
এটা চমু টোকা লিখা ।

(c) Explain the role of the army in shaping Pakistan's politics.

পাকিস্তানৰ বাজনীতি গঠনত সেনাবাহিনীৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা
কৰা ।

(d) Discuss briefly the basic objectives of SAARC.

SAARCৰ মূল উদ্দেশ্যসমূহ সংক্ষিপ্তভাৱে আলোচনা
কৰা ।

(e) Discuss South Asia as a geostrategic location.

ভৌগোলিক-কৌশলগত স্থান হিচাপে দক্ষিণ এছিয়াৰ
বিষয়ে আলোচনা কৰা ।

(f) Write a short note on either Look East Policy or Act East Policy.

Look East Policy অথবা Act East Policyৰ
বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা ।

(g) Describe the state of democracy in Bangladesh.

বাংলাদেশৰ গণতন্ত্ৰৰ অৱস্থা বৰ্ণনা কৰা ।

(h) Explain the main challenges to regional cooperation in South Asia.

দক্ষিণ এছিয়াত আঞ্চলিক সহযোগিতাৰ মুখ্য
প্ৰত্যাহানসমূহ ব্যাখ্যা কৰা ।

4. Answer the following questions (any two) :

10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো দুটা) :

(a) Assess the major non-traditional security challenges faced by South Asian countries.

দক্ষিণ এছিয়াৰ দেশসমূহে সমুদ্ধীন হোৱা অ-পৰম্পৰাগত
সুৰক্ষা প্ৰত্যাহানসমূহ মূল্যায়ন কৰা ।

(b) Evaluate the impact of terrorism on peace and development in South Asia.

দক্ষিণ এছিয়াত শান্তি আৰু উন্নয়নৰ ওপৰত সন্তোষবাদৰ
প্ৰভাৱ মূল্যায়ন কৰা ।

(c) Write notes on (i) Grameen Bank concept of Bangladesh and (ii) Human Development in South Asia.

(i) বাংলাদেশৰ গ্ৰামীণ বেংকৰ ধাৰণা আৰু (ii) দক্ষিণ
এছিয়াৰ মানৱ সম্পদ উন্নয়নৰ বিষয়ে টোকা লিখা ।

(d) Discuss the economic crisis in Sri Lanka and its implications for governance.

শ্রীলংকার আর্থিক সংকট আৰু শাসন ব্যৱস্থাৰ ওপৰত তাৰ প্ৰভাৱ আলোচনা কৰা ।

(e) Discuss the political, economic and humanitarian dimensions of migration in South Asia.

দক্ষিণ এছিয়াৰ প্ৰজন্মৰ বাজনৈতিক, অথনৈতিক আৰু মানবীয় দিশসমূহ আলোচনা কৰা ।

★ ★ ★

1 (Sem-5/FYUGP) POL 43 MJ (A)/(B)

2 0 2 5

POLITICAL SCIENCE
(Major)

Paper : POL0500304

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

OPTION—A

(United Nations and Global Conflict)

1. Answer the following questions :   1×8=8

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What is the full form of UNESCO?

‘UNESCO’ৰ সম্পূর্ণ কপটো কি ?

(b) When was the ‘Yalta Conference’ held?

‘যাল্টা সমিলন’ কেতিয়া অনুষ্ঠিত হৈছিল ?

(2)

(c) What is Atlantic Charter?
আটলাস্টিক চন্দ কি ?

(d) How many Articles are there in the UN Charter?
বাণ্ডি সংব চন্দত কিমানটো অনুচ্ছেদ আছে ?

(e) How many permanent members are there in the Security Council?
নিরাপত্তা পরিষদৰ স্থায়ী সদস্যৰ সংখ্যা কিমান ?

(f) In which year was the ILO established?
কোন চন্ত ILO প্রতিষ্ঠা কৰা হৈল ?

(g) Where is the headquarters of the WHO located?
WHOৰ মুখ্য কার্যালয় ক'ত আছে ?

(h) In which year was the UNDP established?
কোন চন্ত UNDP প্রতিষ্ঠা কৰা হৈল ?

26A/85

(Continued)

(3)

2. Answer any six questions : $2 \times 6 = 12$

যি কোনো ছয়টা প্রশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write the names of any two member countries of the Security Council of the UNO.
বাণ্ডি সংব নিরাপত্তা পরিষদৰ যি কোনো দুখন সদস্য বাণ্ডিৰ নাম লিখা ।

(b) What is Veto power?
ভেটো ক্ষমতা কি ?

(c) Mention two factors behind the establishment of the UNO.
বাণ্ডি সংব গঠনৰ অন্তৰালত থকা দুটা কাৰকৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা ।

(d) Mention two methods and techniques under the UNO Charter to solve the international disputes.
আন্তঃবাণ্ডি বিবাদ নিষ্পত্তিৰ কাৰণে বাণ্ডি সংব চন্দৰ অধিনত থকা দুটা পদ্ধতি আৰু উপায় (কোশল) সম্পর্কে উল্লেখ কৰা ।

(e) What is the main objective of the ILO?
আন্তঃবাণ্ডি বনুৰা সংস্থা (ILO)ৰ মুখ্য উদ্দেশ্য কি ?

26A/85

(Turn Over)

(f) Write two functions of the WHO.
বিশ্ব স্বাস্থ্য সংস্থা (WHO) বর্দূটা কার্যাবলী লিখা।

(g) What is UNDP?
বাণ্ট সংঘৰ বিকাশ কার্যাবলী (UNDP) কি?

(h) Mention two conditions needed for the States to become the member of the UNO.
বাণ্ট সংঘৰ সদস্য পদ লাভ কৰিবলৈ বাণ্ট এখনক প্ৰয়োজন হোৱা দুটা চৰ্ত উল্লেখ কৰা।

(i) What is International Court of Justice (ICJ)?
আন্তঃবাণ্টীয় ন্যায়িক আদালত (ICJ) কি?

(j) What do you mean by collective security?
সমূহীয়া নিবাপত্তা বুলিলে কি বুজা?

3. Write notes on any four of the following : $5 \times 4 = 20$

তলত দিয়াবোৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত টোকা লিখা :

(a) United Nations Economic and Social Council (ECOSOC)
বাণ্ট সংঘৰ অথনেতিক আৰু সামাজিক পৰিষদ (ECOSOC)

(b) Secretary General of the UNO
বাণ্ট সংঘৰ সচিব প্ৰধান

(c) General Assembly of the UNO
বাণ্ট সংঘৰ সাধাৰণ সভা

(d) Right to self-determination
আত্মনিয়ন্ত্ৰণৰ অধিকাৰ

(e) UN efforts towards disarmament
নিৰস্ত্ৰিকৰণৰ ক্ষেত্ৰত বাণ্ট সংঘই লোৱা প্ৰচেষ্টা

(f) Role of UNO towards establishing peace in Afghanistan crisis
আফগানিস্তানৰ সংকটৰ ক্ষেত্ৰত শান্তি স্থাপনৰ হকে বাণ্ট সংঘৰ ভূমিকা

(g) Ukraine Conflict
ইউক্ৰেইন বিবাদ

(h) United Nations Environment Programme (UNEP)
বাণ্ট সংঘৰ পৰিৱেশ সম্পর্কীয় কার্যাবলী (আঁচনি) (UNEP)

4. Answer any two of the following : $10 \times 2 = 20$

তলৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss the principles and objectives of the UNO as mentioned in the Charter.

বাষ্ট্র সংঘৰ চন্দত উল্লেখিত বাষ্ট্র সংঘৰ নীতি আৰু
লক্ষ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(b) What is UNDP? Discuss its objectives and roles.

UNDP কি? ইয়াৰ লক্ষ্য আৰু ভূমিকাসমূহ আলোচনা
কৰা।

(c) Discuss the functions and role of the Security Council of the UNO.

বাষ্ট্র সংঘৰ নিবাপত্তা পৰিষদৰ কাৰ্যাৱলী আৰু ভূমিকা
আলোচনা কৰা।

(d) Evaluate the role of the Economic and Social Council (ECOSOC) in social and economic development of the Third World.

তৃতীয় বিশ্বৰ সামাজিক আৰু অৰ্থনৈতিক বিকাশত
অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক পৰিষদৰ ভূমিকা মূল্যাযণ
কৰা।

(e) Examine the relevance of the UNO in the post-Cold War world. Do you favour any reform of the UNO? Explain.

5+5=10

শীতল যুদ্ধৰ অৱসানৰ পিছত বাষ্ট্র সংঘৰ প্রাসংগিকতা
মূল্যাযণ কৰা। বাষ্ট্র সংঘৰ সংস্কাৰৰ প্ৰয়োজনীয়তাক
তুষি সমৰ্থন কৰানে? ব্যাখ্যা কৰা।

OPTION—B

(Comparative Government and Politics)

1. Answer the following as directed : $1 \times 8 = 8$

তলত দিয়াবোৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

(a) Originally US Federalism was consisted of

প্ৰথমাবস্থাত আমেৰিকা যুক্তবাস্তৱ গঠন হৈছিল

(i) 19 States

১৯ খন বাস্তৱ দ্বাৰা

(ii) 18 Stats

১৮ খন বাস্তৱ দ্বাৰা

(iii) 13 Stats

১৩ খন বাস্তৱ দ্বাৰা

(iv) 50 Stats

৫০ খন বাস্তৱ দ্বাৰা

(শুন্দি উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(b) Who is known as the father of comparative politics?

তুলনামূলক ৰাজনীতিৰ পিতৃ হিচাপে কাক জনা যায় ?

(c) 'Magna Carta' was signed in the year _____

(Fill in the blank)

'মেগ্না কাৰ্টা' অথবা 'মহা চন্দ' _____ চনত স্বাক্ষৰিত হৈছিল।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(d) What is the total number of the present Electoral Colleges of the USA?

আমেৰিকা যুক্তবাস্তৱ নিৰ্বাচনী গোটোৰ মুঠ সদস্য সংখ্যা কিমান ?

(e) What is the term of Office of the Judges of the Federal Supreme Court of Switzerland?

চুইজাৰলেন্ডৰ যুক্তবাস্তৱ উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ন্যায়াধিশৰ কাৰ্য্যকালৰ সীমা কিমান ?

(f) The President of the USA can be removed from Office

আমেৰিকা যুক্তবাস্তৱ বাস্তৱপতিক পদৰ পৰা অপসাৰণ কৰিব পাৰি

(i) by the two Houses of the US Congress by the process of impeachment

আমেৰিকা যুক্তবাস্তৱ দ্বি-সদনীয় কংগ্ৰেছৰ মহাঅভিযোগ প্ৰক্ৰিয়াৰে

(ii) by impeachment by the US Senate
 আমেরিকা যুক্তরাষ্ট্রে চেনেটের মহাঅভিযোগ
 প্রক্রিয়াবে

(iii) by impeachment by the US House of Representative
 আমেরিকা যুক্তরাষ্ট্রে প্রতিনিধি সভার মহাঅভিযোগ
 প্রক্রিয়াবে

(শুন্দ উত্তরটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(g) The traditional approaches to the study of comparative politics neglected the
 তুলনামূলক বাজনীতি অধ্যয়নের পরম্পরাগত পদ্ধতিসমূহ
 অবহেলা করে

(i) study of government
 চৰকাৰসমূহৰ অধ্যয়ন

(ii) description of institution
 প্রতিষ্ঠানসমূহৰ বৰ্ণনা

(iii) comparision of Constitution
 সংবিধানসমূহৰ তুলনা

(iv) empirical investigation
 অভিজ্ঞতাভিত্তিক অনুসন্ধান

(শুন্দ উত্তরটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(Continued)

(h) From which political party the present President of the USA belongs to?

বৰ্তমান আমেরিকা যুক্তরাষ্ট্রের ৰাষ্ট্রপতি কোন বাজনৈতিক
 দলৰ ?

2. Answer any six of the following questions :

$2 \times 6 = 12$

তলত দিয়া প্রশ্নবোৰ যি কোনো ছফ্টাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is meant by 'kitchen cabinet'?

'কিছেন কেবিনেট' বুলিলে কি বুজা ?

(b) Write two popular pressure groups in the UK.

বৃটেনৰ দুটা বিখ্যাত চাপ গোটৰ নাম লিখা ।

(c) Write two basic features of the US Federalism.

আমেরিকা যুক্তরাষ্ট্ৰীয় ব্যৱস্থাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা ।

(d) What is meant by the due process of law?

যথোচিত বিধি প্ৰক্ৰিয়া বুলিলে কি বুজা ?

(e) How many Cantons are there in Switzerland?

চুইজাবলেন্ড মুঠ কেন্টন কেইটা আছে ?

(f) What are the two forms of Referendum in Switzerland?

চুইজাবলেন্ড দুই প্রকার গণভোটের বিষয়ে লিখা ।

(g) Distinguish two differences between comparative politics and comparative government.

তুলনামূলক বাজনীতি আৰু তুলনামূলক চৰকাৰৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুওৱা ।

(h) Write two objectives of the study of comparative politics.

তুলনামূলক বাজনীতি অধ্যয়নৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা ।

(i) Write two basic features of British Constitution.

বৃটিষ্য সংবিধানৰ দুটা মৌলিক বৈশিষ্ট্য লিখা ।

(j) Write two powers of the Swiss Federal Council.

চুইজাবলেন্ড যুক্তবাস্তীয় পৰিষদৰ দুটা কাৰ্য লিখা ।

3. Answer/Write short notes on any four of the following : $5 \times 4 = 20$

তলত দিয়াৰোৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা/উত্তৰ দিয়া :

(a) Rule of law

আইনৰ শাসন

(b) Methods of direct democracy

প্ৰত্যক্ষ গণতন্ত্ৰৰ পদ্ধতিসমূহ

(c) Features of modern approach to the study of comparative politics

তুলনামূলক বাজনীতি অধ্যয়নত আধুনিক দৃষ্টিভঙ্গীৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ

(d) Methods of election of the US President

আমেৰিকা যুক্তবাস্তৰ বাট্টপতিৰ নিৰ্বাচন পদ্ধতি

(e) Power of Judicial Review of the Supreme Court of the USA

আমেৰিকা যুক্তবাস্তৰ উচ্চতম ন্যায়ালৰ ন্যায়িক সমীক্ষা

(f) Salient features of the Swiss party system

চুইজাবলেন্ড বাজনৈতিক দলৰ বৈশিষ্ট্য

(g) Discuss the special features of the Swiss Executive.

চুইজাবলেন্ডের কার্যপালিকার বিশেষ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা করা।

(h) Judicial system of England
ইংলেন্ডের ন্যায়িক ব্যবস্থা

4. Answer any two of the following questions :

তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া : $10 \times 2 = 20$

(a) Explain the nature and scope of comparative politics.

তুলনামূলক বাজনীতিৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Discuss about the system of collective responsibility of the British Cabinet.

বৃটিশ কেবিনেটৰ সামূহিক দায়বদ্ধতা ব্যবস্থাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(c) Discuss the powers and functions of the Swiss Federal Assembly.

চুইজাবলেন্ডের যুক্তবাণ্ডীয় সভাৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাবলী আলোচনা কৰা।

(d) Discuss the salient features of the US Judicial System.

আমেৰিকা যুক্তবাণ্ডীয় ন্যায়িক ব্যবস্থাৰ মৌলিক বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(e) Discuss about the US Federal Government System.

আমেৰিকা যুক্তবাণ্ডীয় চৰকাৰ ব্যবস্থাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

★ ★ ★

Total number of printed pages-7

3 (Sem-5/CBCS) POL HE 1

2025

POLITICAL SCIENCE

(Honours Elective)

Paper : POL-HE-5016

(Human Rights)

Full Marks : 80

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer either in English or in Assamese.

1. Answer the following as directed :

$1 \times 10 = 10$

তলত দিয়াবোৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

(a) Who was the founder of Amnesty International ?

এমনেষ্টি ইণ্টাবনেশনেলৰ প্রতিষ্ঠাতা কোন আছিল ?

(b) The Universal Declaration of Human Rights contains _____ Articles.

(Fill in the blank)

সার্বজনীন মানব অধিকার ঘোষণাপত্রত কোন টা অনুচ্ছেদ আছে। (খালী ঠাই পূর করা)

(c) 'Human Rights Watch' was formerly known as _____. (Fill in the blank)

'মানব অধিকার নিরীক্ষণ'ক পূর্বতে _____ নামের জন্ম গৈছিল। (খালী ঠাই পূর করা)

(d) Who wrote the book, *A Memory of Solferino* ?

A Memory of Solferino নামৰ প্রস্তুখন কোনে লিখিছিল ?

(e) In which year was the Vienna Conference held ?

কোন বর্ষত ভিয়েনা সমিলন অনুষ্ঠিত হৈছিল ?

(f) Who wrote the book, *Two Treatises of Civil Government* ?

Two Treatises of Civil Government নামৰ প্রস্তুখন কোনে লিখিছিল ?

(g) Right to work belongs to which generation of human rights ?

কর্মৰ অধিকার কোন প্রজন্মৰ মানব অধিকার বুলি জন্ম যায় ?

(h) In which year was the Magna Carta adopted ?

কোন চনত মেগাকার্টা গ্রহণ কৰা হৈছিল ?

(i) The International Human Rights Day is observed on _____.

(Fill in the blank)

আন্তঃবাস্তুয় মানব অধিকার দিবস _____ তাৰিখে পালন কৰা হয়। (খালী ঠাই পূর করা)

(j) Right to Peace is a _____ generation human right. (Fill in the blank)

শান্তিৰ অধিকার এটা _____ প্রজন্মৰ মানব অধিকার। (খালী ঠাই পূর কৰা)

2. Answer the following questions : $2 \times 5 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) In which year was the Human Rights Council formed by the United Nations General Assembly ? Who is the present President of the UN Human Rights Council ?

কোন বর্ষত বাস্তুসংঘৰ সাধাৰণ সভাৰ দ্বাৰা মানব অধিকার পৰিয়দ গঠিত হৈছিল ? বাস্তুসংঘৰ মানব অধিকার পৰিয়দৰ বৰ্তমান অধ্যক্ষ কোন ?

(b) What do you mean by cultural relativism ?
 সাংস্কৃতিক আপেক্ষিকবাদ বুলিলে কি বুজা ?

(c) When was the International Covenant on Civil and Political Rights adopted and when it came into force ?
 আন্তঃবাস্তুর অসামরিক আৰু ৰাজনৈতিক অধিকাৰ চুক্তিপত্ৰখন কেতিয়া গ্রহণ কৰা হৈছিল আৰু কেতিয়াৰ পৰা ই কাৰ্য্যকৰী হৈছিল ?

(d) What is Marxist approach of human rights ?
 মানৱ অধিকাৰৰ মার্ক্সীয় দৃষ্টিভঙ্গী কি ?

(e) Mention two differences between the First Generation and Second Generation Human Rights.
 প্ৰথম প্ৰজন্মৰ মানৱ অধিকাৰ আৰু দ্বিতীয় প্ৰজন্মৰ মানৱ অধিকাৰৰ মাজত থকা দুটা পার্থক্য উল্লেখ কৰা।

3. Write short notes on **any four** of the following : $5 \times 4 = 20$
 তলত উল্লিখিত যিকোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :
 (a) Human Rights Watch
 মানৱ অধিকাৰ নিৰীক্ষণ বা প্ৰহৰী

(b) Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women, 1979
 নাৰীৰ বিৰুদ্ধে থকা সকলোধৰণৰ বৈষম্য দূৰীকৰণ সংক্ৰান্ত আচাৰবিধি, ১৯৭৯

(c) International Committee of the Red Cross
 আন্তঃবাস্তুৰ বেডক্ৰস কমিটি

(d) Importance of Human Rights
 মানৱ অধিকাৰৰ গুৰুত্ব

(e) First Optional Protocol
 প্ৰথম ঐচ্ছিক প্ৰট'কল

(f) Characteristics of Human Rights
 মানৱ অধিকাৰৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ

4. Answer the following questions : $10 \times 4 = 40$
 তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :
 (a) Explain the important provisions of the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, 1966.
 আন্তঃবাস্তুৰ অৰ্থনৈতিক, সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক অধিকাৰ চুক্তিপত্ৰ, ১৯৬৬ ব। গুৰুত্বপূৰ্ণ ব্যৱস্থাসমূহ আলোচনা কৰা।

Or/ অথবা

Discuss the influence of globalization on human rights.

মানব অধিকারৰ ওপৰত বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱ সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

(b) Highlight the important features of World Conference on Women held at Beijing in 1995.

১৯৯৫ চনত বেইজিঙ্গত অনুষ্ঠিত হোৱা 'বিশ্ব নাৰী সমিলন'ৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা।

Or/ অথবা

Write a note on Amnesty International.

এমনেষ্টি ইণ্টাৰনেশনেলৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

(c) Discuss the provisions of the Universal Declaration of Human Rights, 1948.

মানব অধিকাৰ সাৰ্বজনীন ঘোষণা, ১৯৪৮ ৰ ব্যৱস্থাসমূহ আলোচনা কৰা।

Or/ অথবা

Discuss the role of the United Nations for the protection of child rights.

শিশুৰ অধিকাৰ বক্ষণাবেক্ষণৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰসংঘই প্ৰহণ কৰা ব্যৱস্থাসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) What do you mean by Human Rights? Explain the evolution of the concept of human rights.

মানব অধিকাৰ বুলিলে কি বুজা? মানব অধিকাৰ ধাৰণাৰ ক্ৰমবিকাশ সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

Or/ অথবা

Critically examine the universal approach to the study of human rights.

মানব অধিকাৰ অধ্যয়নত সাৰ্বজনীন দৃষ্টিভঙ্গী সম্বন্ধে সমালোচনামূলকভাৱে আলোচনা কৰা।

Total number of printed pages-7

3 (Sem-5/CBCS) POL HC 2

2025

POLITICAL SCIENCE

(Honours Core)

Paper : POL-HC-5026

(Indian Political Thought-I)

Full Marks : 80

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer either in English or in Assamese.

1. Answer the following as directed : $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Who was Ziauddin Barani ?

জিয়াউদ্দিন বাবাণী কোন আছিল ?

(b) What is the meaning of 'Sutta Pitaka' ?

‘সুত্তপিটক’ শব্দটোৰ অর্থ কি ?

(c) Who is the author of the book, *Akbaramama*?

‘আকবৰনামা’ কিতাপখনৰ লেখক কোন?

(d) Sulh-i-Kul is a State policy.

(Write **True or False**)

Sulh-i-Kul হৈছে এক বাস্তুনীতি।

(সত্য নে অসত্য লিখা)

(e) Who is the author of the book, *Arthashastra*?

‘অর্থশাস্ত্র’ গ্রন্থখনৰ লেখক কোন?

(f) What is ‘Tripitaka’?

‘ত্রিপিটক’ কি?

(g) How many chapters are there in the *Manusmriti*?

‘মনুস্মৃতি’ৰ মূল অধ্যায়ৰ সংখ্যা কেইটা?

(h) Who is the author of the *Mahabharata*?

‘মহাভাৰত’ৰ বচয়িতা কোন?

(i) What is the meaning of ‘Gana’ according to Buddhist tradition?

বৌদ্ধধৰ্মৰ মতে ‘গণ’ শব্দটোৰ অর্থ কি?

(j) From which Sanskrit word the term ‘Dharma’ has been derived?

‘ধৰ্ম’ শব্দটো কোনটো সংস্কৃত শব্দৰ পৰা আহিছে?

2. Answer the following questions very shortly :

2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ অতি চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

(a) Mention *two* duties instructed to be followed by the king as mentioned in the ‘Shanti Parva’.

‘শান্তিপৰ্ব’ত বজাৰ উদ্দেশ্যে দিয়া দুটা কৰ্তব্য উল্লেখ কৰা।

(b) Write *two* merits of Barani’s political thought.

বাৰাণীৰ বাজনৈতিক চিন্তাধাৰাৰ দুটা সুবিধা লিখা।

(c) Write *two* features of Kabir’s Ideal State.

কবীৰৰ আদৰ্শ বাস্তুৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(d) Write two duties of king according to Manu.

মনুর মতে বজাব দুটা কর্তব্য লিখা।

(e) Write two differences between Brahmanic and Shramanic traditions.

ব্রাহ্মণ আৰু শ্রমণ পৰম্পৰাৰ দুটা পার্থক্য লিখা।

3. Write short notes on *any four* of the following : $5 \times 4 = 20$

তলত দিয়াবোৰ যিকোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Abul Fazl's view on 'division of society'

'সমাজৰ বিভাজন' সম্পর্কে আবুল ফজলৰ ধাৰণা

(b) The concept of patriarchy as depicted in the *Manusmriti*

পুৰুষতান্ত্রিকতা সম্পর্কে 'মনুস্মৃতি'ত উল্লিখিত ধাৰণা

(c) Kabir on social inequality

সামাজিক অসমতা সম্পর্কত কবীৰ

(d) Sects of Islamic traditions in India

ভাৰতৰ ইহুদী পৰম্পৰাৰ শাখাসমূহ

(e) Manu's view on caste

জাতি সম্পর্কত মনুৰ অভিমত

(f) Kautilya's theory on politics

বাজনীতিৰ বিষয়ত কৌটিল্যৰ ধাৰণা

4. Answer *any four* of the following questions :

$10 \times 4 = 40$

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰ যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Evaluate philosophical views of Kabir as a part of Bhakti Movement in medieval India.

মধ্যযুগীয় ভাৰতৰ ভক্তি আন্দোলনৰ অংশ হিচাপে কবীৰৰ দৰ্শনৰ মূল্যায়ন আগবঢ়োৱা।

(b) Critically estimate the concept of Ideal Sultan given by Ziauddin Barani.

আদৰ্শ চুলতান/ৰজা সম্পর্কত জিয়াউদ্দিন বাৰাণীয়ে আগবঢ়োৱা ধাৰণাৰ সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(c) Discuss the concept of sovereignty as propounded by Abul Fazl. To what extent it supports divine theory of kingship ?

আবুল ফজলৰ সাৰ্বভৌমত্বৰ ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।
এই ধাৰণাই ৰাজসন্তাৰ দৈৱিক তত্ত্বক সমৰ্থন কৰা বুলি
ভাবানে? যুক্তি দিয়া।

(d) Critically describe the notion of Rajadharma in the 'Shanti Parva' with special reference to the duties of king.

বজাৰ কৰ্তব্যৰ প্ৰসঙ্গ উল্লেখ কৰি 'শান্তিপৰ্ব'ৰ ৰাজধৰ্ম
ধাৰণাটোৰ সমালোচনামূলক আলোচনা কৰা।

(e) Discuss the Saptanga theory of Kautilya.

কৌটিল্যৰ সপ্তাংগ তত্ত্ব আলোচনা কৰা।

(f) Discuss the theory of kingship as described by Buddha in the Digha Nikaya.

বুদ্ধই 'দীৰ্ঘানিকায়া'ত বৰ্ণনা কৰা মতে ৰাষ্ট্ৰতত্ত্বটো
আলোচনা কৰা।

(g) What is syncretism ? In what ways did Kabir strengthen the syncretic culture in India ?

সমঘয়বাদ কি? ভাৰতৰ সমঘয়বাদী সংস্কৃতিৰ বিকাশ
আৰু শক্তিশালীকৰণত কবীৰে কিদৰে সহায় কৰিছিল?

(h) Critically discuss the status of women as depicted by Manu in the *Manusmriti*.

'মনুস্মৃতি'ত মনুৱে দাঙি ধৰা মহিলাৰ মৰ্যাদা সম্পর্কে
সমালোচনামূলক আলোচনা কৰা।

Total number of printed pages-12

3 (Sem-5/CBCS) POL RG 1/2

2025

POLITICAL SCIENCE

(Regular Generic)

Answer the Questions from any one Option.

OPTION-A

Paper : POL-RG-5016

(Public Administration-I)

OPTION-B

Paper : POL-RG-5026

(Democracy in India)

Full Marks : 80

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer either in English or in Assamese.

OPTION-A

Paper : POL-RG-5016 (**Public Administration-I**)

1. Answer the following questions : $1 \times 10 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Mention *one* function of Chief Executive.

মুখ্য কাৰ্যপালিকাৰ এটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

(b) Give an example of Line Agency in India.

ভাৰতবৰ্ষত কাৰ্যবাহী সংস্থাৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

(c) Mention *one* determinant of span of control.

নিয়ন্ত্ৰণ বিস্তৃতিৰ এটা নিৰ্ধাৰক উল্লেখ কৰা।

(d) Name *one* supporter of hierarchy.

অধিক্রমৰ এজন সমৰ্থকৰ নাম লিখা।

(e) Mention '*one* feature of ideal type bureaucracy.

আদৰ্শগত আংমোলাতন্ত্ৰৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(f) Who is the advocate of scientific management theory ?

বৈজ্ঞানিক পৰিচালনা তত্ত্বৰ প্ৰবক্তা কোন?

(g) Who wrote the book, *Introduction to the Study of Public Administration* ?

Introduction to the Study of Public Administration গ্ৰন্থখন কোনে ৰচনা কৰিছিল?

(h) "Public Administration is the detailed and systematic execution of law." Who made this statement ?

"লোক প্ৰশাসন হৈছে আইনৰ বিস্তৃত আৰু প্ৰণালীৰ বৰ্দ্ধ প্ৰয়োগ।" কথাবাৰ কোনে কৈছিল?

(i) Who is the Father of Public Administration ?

লোক প্ৰশাসনৰ পিতৃ কোন?

(j) Who coined the term 'POSDCORB' ?
'POSDCORB' শব্দটো কোনে উদ্ভাৱন কৰিছিল?

2. Answer the following questions : $2 \times 5 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write *two* functions of Line Agency.
কাৰ্যবাহী সংস্থাৰ দুটা কাৰ্য লিখা।

(b) Write *two* merits of hierarchy.
অধিক্রমৰ দুটা গুণ লিখা।

(c) Write *two* elements of scientific management theory.
বৈজ্ঞানিক পৰিচালনা তত্ত্বৰ দুটা উপাদান লিখা।

(d) Write two significances of Public Administration.

লোক প্রশাসনৰ দুটা তাৎপর্য লিখা।

(e) Write two differences between Public and Private Administration.

চৰকাৰী আৰু বেচৰকাৰী প্রশাসনৰ মাজত থকা দুটা পার্থক্য লিখা।

3. Write short notes on **any four** of the following : $5 \times 4 = 20$

তলৰ যিকোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Ethics and Values in Public Administration

লোক প্রশাসনত নৈতিকতা আৰু প্ৰমূল্য

(b) Role of Chief Executive

মুখ্য কাৰ্যপালিকাৰ ভূমিকা

(c) Centralization

কেন্দ্ৰীকৰণ

(d) Department

বিভাগ

(e) Span of Control

নিয়ন্ত্ৰণ বিস্তৃতি

(f) Staff Agency

সাহায্যকাৰী সংস্থা

4. Answer the following questions : $10 \times 4 = 40$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Discuss the functions of Line Agency in an organization.

এটা সংগঠনত কাৰ্যবাহী সংস্থাৰ কাৰ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What is Public Corporation ? Discuss its role.

চৰকাৰী নিগম কি ? ইয়াৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

(b) Explain the determinants of span of control.

নিয়ন্ত্ৰণ বিস্তৃতিৰ নিৰ্ধাৰকসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

What is decentralization ? Discuss the merits and demerits of decentralization.

বিকেন্দ্ৰীকৰণ কি ? বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ গুণ আৰু দোষসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) Explain the bureaucratic theory.

আমোলাতাত্ত্বিক তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Explain the scientific management theory.

বৈজ্ঞানিক পৰিচালনা তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Define Public Administration. Discuss the nature and scope of Public Administration.

লোক প্রশাসনৰ সংজ্ঞা দিয়া। লোক প্রশাসনৰ প্রকৃতি আৰু পৰিসৰ সম্পর্কে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the growth of Public Administration as an academic discipline.

শৈক্ষিক বিষয় হিচাপে লোক প্রশাসনৰ বিকাশ সম্পর্কে আলোচনা কৰা।

OPTION-B

Paper : POL-RG-5026

(*Democracy in India*)

1. Answer the following as directed :

$1 \times 10 = 10$

তলত দিয়াবোৰৰ নির্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Who said, "Democracy is a government of the people, by the people and for the people" ?

"Democracy is a government of the people, by the people and for the people" কথাবাৰ কোনে কৈছিল ?

(b) Write a merit of liberal democracy.

উদারনৈতিক গণতন্ত্ৰৰ এটি গুণ লিখা।

(c) Who is the author of the book, *Politics in India* ?

Politics in India শীর্ষক গ্রন্থখনৰ লেখক কোন ?

(d) In which year was the Quit India Movement declared ?

কিমান চন্ত ভাৰত ত্যাগ আন্দোলন ঘোষণা কৰা হৈছিল ?

(e) Give a suggestion for the reform of Indian electoral system.

ভাৰতৰ নিৰ্বাচনী ব্যৱস্থাটোৱ সংস্কাৰৰ কাৰণে এটি পৰামৰ্শ দিয়া।

(f) Who wrote *Communist Manifesto* ?
Communist Manifesto কোনে লিখিছিল ?

(g) From which word is the word 'democracy' derived ?
কোনটো শব্দৰ পৰা 'গণতন্ত্র' শব্দটোৰ উৎপত্তি হৈছে ?

(h) Who wrote the book, *Three Normative Models of Democracy* ?
Three Normative Models of Democracy শীৰ্ষক গ্রন্থটো কোনে লিখিছিল ?

(i) Who among the following believed in class struggle ?
তলৰ কোনজনে শ্ৰেণী সংগ্ৰামত বিশ্বাস কৰিছিল ?

(i) J. S. Mill
জে. এচ. মিল

(ii) Hegel
হেগেল

(iii) T. H. Green
টি. এইচ. গ্ৰীণ

(iv) Karl Marx
কার্ল মার্ক্স

(Choose the correct answer)
(গুন্দ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(j) Who is the present Election Commissioner of India ?
বৰ্তমান ভাৰতৰ নিৰ্বাচনী আয়ুক্ত কোন ?

2. Answer the following questions very shortly :
 $2 \times 5 = 10$

তলত দিয়া প্ৰশ্নৰ অতি চমুকে উত্তৰ দিয়া :

(a) Write two functions of the Election Commissioner of India.
ভাৰতৰ নিৰ্বাচনী আয়ুক্তৰ দুটা কাৰ্য লিখা।

(b) Write two demerits of Indian Election system.
ভাৰতৰ নিৰ্বাচনী ব্যৱস্থাৰ দুটা দোষ লিখা।

(c) Mention two features of Marxist tradition.
মার্ক্সিস্ট পৰম্পৰাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(d) Write two characteristic features of pluralist theory of democracy.
গণতন্ত্ৰৰ বহুত্ববাদী তত্ত্বৰ দুটা চাৰিত্ৰিক বৈশিষ্ট্য লিখা।

(e) Mention two elements of procedural democracy.
কাৰ্যপদ্ধতিগত গণতন্ত্ৰৰ দুটা উপাদান উল্লেখ কৰা।

3. Write short notes on **any four** of the following : $5 \times 4 = 20$

তলত দিয়াবোৰ যিকোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) The Government of India Act, 1935
ভাৰত প্ৰশাসন আইন, ১৯৩৫

(b) Deliberative democracy
আলোচনামূলক গণতন্ত্ৰ

(c) Theory of class struggle
শ্ৰেণী সংগ্ৰাম তন্ত্ৰ

(d) Participatory theory of democracy
গণতন্ত্ৰৰ অংশগ্ৰহণকাৰী তন্ত্ৰ

(e) Non-Cooperation Movement
অসহযোগ আন্দোলন

(f) The Election system in India
ভাৰতৰ নিৰ্বাচনী পদ্ধতি

4. Answer **any four** of the following questions : $10 \times 4 = 40$

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰ যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Define democracy. Discuss the basic features of democracy.
গণতন্ত্ৰৰ সংজ্ঞা দিয়া। গণতন্ত্ৰৰ মৌলিক বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(b) Explain the factors that exercise influence on the behaviour of Indian voters.

ভাৰতীয় ভোটাৰৰ আচৰণত প্ৰভাৱ পেলোৱা উপাদানসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Estimate the role of caste as a social force in Indian politics.

ভাৰতীয় বাজনীতিৰ সামাজিক শক্তি হিচাপে জাতিভেদ প্ৰথাৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

(d) Discuss about the colonial legacies to Indian democracy.

ভাৰতৰ গণতন্ত্ৰলৈ উপনিৰেশিক শাসনৰ অৱদান আলোচনা কৰা।

(e) Explain the proportional representation system adopted in India.

ভাৰতৰ সমানুপাতিক প্ৰতিনিধিত্ব পদ্ধতিটো ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Discuss the theory of dialectical materialism and historical materialism as propounded by Marx.

মার্ক্সৰ দ্বন্দ্বাত্মক বস্তুবাদ আৰু ঐতিহাসিক বস্তুবাদী সূত্ৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(g) Make a critical estimate of liberal approach to the study of Indian democracy.

ভারতীয় গণতন্ত্রের অধ্যয়নের উদারতাবাদী দৃষ্টিভঙ্গীর সমালোচনাত্মক মূল্যায়ন করা।

(h) Discuss the composition, powers and functions of the Election Commission of India.

ভারতের নির্বাচনী আয়োগের গঠন, ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাবলী আলোচনা কৰা।

Total number of printed pages-7

3 (Sem-5/CBCS) POL HC 1

2025

POLITICAL SCIENCE

(Honours Core)

Paper : POL- HC- 5016

(Classical Political Philosophy)

Full Marks : 80

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer either in English or in Assamese.

1. Answer the following as directed : $1 \times 10 = 10$

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

(a) Write the name of the book written by Machiavelli on monarchy.

**মেকিয়াভেলিয়ে বাজতন্ত্রৰ বিষয়ে লিখা গ্রন্থনৰ নাম
লিখা।**

(b) "Justice lies in speaking truth and paying one's debts." Which Greek philosopher said this?

"সঁচা কথা কোৱা আৰু ধাৰ পৰিশোধ কৰাকে ন্যায় বোলা হয়।" কোনজন গ্ৰীক দাশনিকে কৈছিল?

(c) Hobbes was the supporter of "unlimited sovereign power".

(Write True or False)

হ'বছ 'অসীম সাৰ্বতোম ক্ষমতা'ৰ সমৰ্থক আছিল।

(সত্য নে অসত্য লিখা)

(d) Which philosopher has described life in the State of nature as 'solitary, poor, nasty, brutish and short'?

প্ৰকৃতি বাজ্যত মানুহৰ জীৱন 'অকলশৰীয়া, দুৰ্দশাগ্ৰস্ত, নীচ, পাশৰিক আৰু চপ্পল' আছিল বুলি কোনজন দাশনিকে বৰ্ণনা কৰিছে?

(e) Who is regarded as the founder of philosophical idealism?

কাক দাশনিক আদৰ্শবাদৰ প্ৰতৰ্ক হিচাপে গণ্য কৰা হয়?

(f) Who among the following is the exponent of constitutional or limited monarchy?

তলৰ কোনজন সাংবিধানিক বা সীমিত ৰাজতন্ত্ৰৰ প্ৰবক্তা আছিল?

(i) Aristotle

এৰিষ্ট টল

(ii) Hobbes

হ'বছ

(iii) Locke

ল'ক

(Choose the correct one)

(শুন্দ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(g) Machiavelli wanted to separate politics from religion.

(Write True or False)

মেকিয়াভেলিয়ে ৰাজনীতিক ধৰ্মৰ পৰা পৃথক কৰিব বিচাৰিলি।

(সত্য নে অসত্য লিখা)

(h) Which type of government is the best government according to Aristotle?

এৰিষ্ট টলৰ মতে কোনবিধ চৰকাৰ শ্ৰেষ্ঠ চৰকাৰ?

(i) Plato's communism is applicable to the producing class.

(Write True or False)

প্লেটোর সাম্যবাদ উৎপাদনকারী শ্রেণীর বাবে প্রযোজ্য।
(সত্য নে অসত্য লিখা)

(j) Who is the author of the book, *On Tyranny*?

On Tyranny নামৰ প্রস্তুত্যনৰ গ্রন্থকাৰ কোন?

2. Answer the following questions : $2 \times 5 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What is natural rights according to John Locke?

জ'ন ল'ক'ৰ মতে প্রাকৃতিক অধিকাৰ মানে কি?

(b) Write any two essential virtues of a King according to Machiavelli.

মেকিয়াভেলিৰ মতে বজাৰ থাকিবলগা যিকোনো দুটা আৰশ্যক গুণ লিখা।

(c) Write two qualities of Plato's philosopher king.

প্লেটোৰ দাশনিক বজাৰ দুটা গুণ লিখা।

(d) Who according to Aristotle are not citizens?

এৰিষ্টোল মতে কোনবোৰ লোক নাগৰিক নহয়?

(e) What according to Plato is individual justice?

প্লেটোৰ মতে ব্যক্তিগত ন্যায় মানে কি?

3. Write short notes on **any four** of the following : $5 \times 4 = 20$

তলৰ যিকোনো চাৰিটাৰ চমু টোকা লিখা :

(a) John Locke as an individualist
ব্যক্তিবাদী চিন্তাবিদ হিচাপে জ'ন ল'ক'

(b) Locke's views on property
সম্পত্তিৰ বিষয়ে ল'ক'ৰ দৃষ্টিভঙ্গী

(c) Hobbes' views on human nature
মানৱ প্ৰকৃতি সম্পর্কে হ'ব্র'ৰ দৃষ্টিভঙ্গী

(d) Machiavelli's republicanism
মেকিয়াভেলিৰ প্ৰজাতন্ত্ৰবাদ

(e) Aristotle's classification of governments
এৰিষ্টোল চৰকাৰৰ শ্ৰেণীবিভাজন

(f) Plato's communism of wives
প্লেটোৰ পৰিয়ালৰ সাম্যবাদ

4. Answer the following questions : $10 \times 4 = 40$

(c) Explain Plato's theory of philosopher King.

Or / উত্তৰ

(d) Discuss critically Aristotle's theory of citizenship.

উত্তৰ কৃতিত্ব।

(d) Critically examine Platonic theory of justice.

Or / উত্তৰ

(b) Discuss Aristotle's theory of best State.

উত্তৰ কৃতিত্ব।

Discuss Thomas Hobbes' views on social contract and State.

Or / উত্তৰ

(a) Discuss Machiavelli's views on morality and Statecraft.

উত্তৰ কৃতিত্ব।

(b) Discuss Machiavelli's views on morality and Statecraft.

উত্তৰ কৃতিত্ব।

Describe the contribution of Machiavelli to the development of political thought.

Or / উত্তৰ

(a) Critically discuss Plato's concept on democracy.

উত্তৰ কৃতিত্ব।

(a) Critically discuss Plato's concept on democracy.

উত্তৰ কৃতিত্ব।

4. Answer the following questions : $10 \times 4 = 40$

1 (Sem-5/FYUGP) POL 46 MN/(A)

2 0 2 5

POLITICAL SCIENCE

(Minor)

Paper : POL0500604

(Introduction to India's Foreign Policy)

(Set-A)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer either in English or in Assamese.

1. Answer the following as directed :   1×8=8

তলত দিয়াবোৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) Who was the first Prime Minister of India to formally adopt a policy of non-alignment?

ভাৰতৰ কোনজন প্ৰথম প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে আনুষ্ঠানিকভাৱে শুষ্টি-নিৰপেক্ষতা নীতি গ্ৰহণ কৰিছিল ?

(b) When was India-USA Civil Nuclear Deal signed?

ভাৰত-আমেৰিকা নাগৰিক পৰমাণু চুক্তি কেতিয়া স্বাক্ষৰিত হৈছিল ?

(2)

(c) When did India sign the Treaty of Peace, Friendship and Cooperation with the Soviet Union?

ভারতে ছোভিয়েট ইউনিয়নৰ সৈতে শান্তি, বন্ধুত্ব আৰু
সহযোগিতাৰ চুক্তি কেতিয়া স্বাক্ষৰ কৰিছিল ?

(d) Which one of the following agreements resolved the Land Boundary Dispute between India and Bangladesh?

ভাৰত আৰু বাংলাদেশৰ মাজৰ ভূমি সীমা বিবাদ তলৰ
কোনখন চুক্তিত সমাধান হৈছিল ?

(i) The Teesta Agreement

তিস্তা চুক্তি

(ii) The BBIN Agreement

BBIN চুক্তি

(iii) The Land Boundary Agreement

ভূমি সীমা চুক্তি

(iv) The Ganges Treaty

গঙ্গা চুক্তি

(Choose the correct answer)

(শুন্দি উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) What does NAM stand for?

NAMৰ পূৰ্ণ কপটো কি ?

26A/88

(Continued)

(3)

(f) Which one of the following countries is not India's immediate neighbour?

তলৰ কোনখন দেশ ভাৰতৰ তৎক্ষণাতী সীমান্তত নপৰে ?

(i) Bhutan / ভূটান

(ii) Nepal / নেপাল

(iii) Bangladesh / বাংলাদেশ

(iv) Thailand / থাইল্যান্ড

(Choose the correct answer)

(শুন্দি উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(g) Which organization promotes regional cooperation in South Asia?

দক্ষিণ এছিয়াত আঞ্চলিক সহযোগিতা কোন অনুষ্ঠানে
আগবঢ়ায় ?

(h) Which one of the following countries helped India during the 1971 Bangladesh Liberation War?

১৯৭১ চনৰ বাংলাদেশ মুক্তিযুদ্ধৰ সময়ত ভাৰতক তলৰ
কোনখন দেশে সহায় কৰিছিল ?

(i) USA / আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্র

(ii) USSR / ছোভিয়েট সংঘ

(iii) China / চীন

(iv) France / ফ্ৰান্স

(Choose the correct answer)

(শুন্দি উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(Turn Over)

26A/88

(4)

2. Answer any six of the following questions :

$$2 \times 6 = 12$$

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write two determinants of the Indian foreign policy.

ভাৰতীয় বৈদেশিক নীতিৰ দুটা নিৰ্ধাৰক লিখা ।

(b) What was the Panchsheel Agreement?

পঞ্চশীল চুক্তি কি আছিল ?

(c) Mention two challenges regarding Indo-Sri Lanka relation.

ভাৰত-শ্ৰীলংকাৰ সম্পর্কৰ দুটা প্ৰত্যাহন উল্লেখ কৰা ।

(d) What is the meaning of 'Neighbourhood First Policy'?

'প্ৰতিৰোধী প্ৰথম নীতি'ৰ অৰ্থ কি ?

(e) Name any two border disputes between India and China.

ভাৰত আৰু চীনৰ মাজত থকা যি কোনো দুটা সীমান্ত বিবাদৰ নাম লিখা ।

(5)

(f) Name two important treaties signed between India and Bangladesh.

ভাৰত আৰু বাংলাদেশৰ মাজত স্বাক্ষৰিত হোৱা দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ চুক্তিৰ নাম লিখা ।

(g) Give one example of India's strategic partnership in its extended neighbourhood.

ভাৰতৰ বিশ্বত পৰিসৰৰ পৰিৱেশত বণনৈতিক অংশীদাৰিত্বৰ এটা উদাহৰণ দিয়া ।

(h) What are the objectives of the Act East Policy?

Act East নীতিৰ উদ্দেশ্যসমূহ কি ?

(i) How does the World Bank support developing countries?

বিশ্ব বেংকে উন্নয়নশীল দেশসমূহক কেনেদৰে সহায় কৰে ?

(j) Mention two objectives of the IMF.

আন্তঃবাণিয় মুদ্রা নিৰ্ধিৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা ।

(6)

3. Answer any *four* of the following questions : $5 \times 4 = 20$

তলব প্রশ্নোৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What do you mean by policy formulation process and institutional structure?

নীতি গঠন প্রক্রিয়া আৰু প্রতিষ্ঠানিক গঠনৰ অৰ্থ কি ?

(b) Evaluate India-USA bilateral relations.

ভাৰত আৰু আমেৰিকাৰ দ্বিপাক্ষিক সম্পর্কৰ মূল্যায়ন কৰা।

(c) Explain the major areas of cooperation between India and Russia.

ভাৰত আৰু বাছিয়াৰ মাজত সহযোগিতাৰ মুখ্য ক্ষেত্ৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) How does China's support to Pakistan affect on Indo-China relations?

চীনৰ পাকিস্তানক দিয়া সমৰ্থনে ভাৰত-চীন সম্পর্কৰ ওপৰত কেনেদৰে প্ৰভাৱ পেলায় ?

(e) What are the significance of the Kartarpur Corridor in Indo-Pakistan relations?

ভাৰত-পাকিস্তান সম্পর্কত কৰ্তৃব্যৰ কৰিদৰৰ গুৰুত্ব কি ?

(7)

(f) Describe India's involvement in Sri Lanka's digital and identity infrastructure development.

শ্ৰীলঙ্কাৰ ডিজিটেল আৰু পৰিচয় পৰিকাঠামো উন্নয়নত ভাৰতৰ অংশগ্ৰহণ বৰ্ণনা কৰা।

(g) How does India contribute to climate change discussions in Multilateral Forums?

বহুপাক্ষিক মৎস্ত জলবায়ু পৰিৱৰ্তন সংলাগত ভাৰতে কেনেদৰে অবদান বাখে ?

(h) Describe the role of the World Bank Group support for global development.

বিশ্ব বেংক গোটে বিশ্ব উন্নয়নত কেনেদৰে সহায় কৰে ?

4. Answer any *two* of the following questions :

$10 \times 2 = 20$

তলব প্রশ্নোৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Examine the India's Nehruvian tradition at current world order.

বৰ্তমান বিশ্ব ব্যৱস্থাত ভাৰতৰ নেহ্ৰুবাদী পৰম্পৰা পৰীক্ষা কৰা।

(b) Explain India-Russia relations as a hurdle in India's relation with USA.

ভারত-বাহ্যিক সম্পর্কক ভারত-আমেরিকা সম্পর্কৰ বাধা হিচাপে ব্যাখ্যা কৰা ।

(c) Describe the importance of North-East India in the India's Act East Policy.

ভারতৰ Act East নীতিত উত্তৰ-পূৰ্ব ভারতৰ গুৰুত্ব বৰ্ণনা কৰা ।

(d) How does India engage with the UN on issues related to cross-border terrorism? Discuss.

সীমান্ত পাৰ সন্ত্রাসবাদ-সম্পর্কীয় বিষয়ত ভারত কেনেদেৰে বাস্তুসংঘৰ সৈতে সম্পর্ক বাধে ? আলোচনা কৰা ।

(e) Describe the evolution of Indian foreign policy.

ভাৰতীয় বৈদেশিক নীতিৰ বিকাশ বৰ্ণনা কৰা ।

★ ★ ★

2025

POLITICAL SCIENCE
(Minor)

Paper : POL0500504

(Comparative Government and Politics)

(Set-A)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. Answer the following as directed :   1×8=8

তলত দিয়াসমূহৰ নির্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) "Comparative politics is the comparative analysis of the various forms of the government and diverse political institutions." This definition was given by

**“তুলনামূলক বাজনীতি হৈছে বিভিন্ন প্রকাৰৰ চৰকাৰ আৰু
ভিন্ন বাজনৈতিক সংস্থাসমূহৰ এক তুলনামূলক বিশ্লেষণ।”
এই সংজ্ঞাটো আগবঢ়াইছিল**

(i) Goldsmith

গ'ল্ডস্মিথে

(2)

(ii) E. A. Freeman

ই. এ. ফ্রিমেন

(iii) Michael Curtis

মাইকেল কুর্টিস

(Choose the correct answer)

(শুন্দি উত্তরটো বাছি উলিওৱা)

(b) Who is known as the father of comparative politics?

তুলনামূলক বাজনীতিৰ পিতৃ হিচাপে কাক জনা যায় ?

(c) The members of the House of Commons is elected by the people directly.

কমল সভাৰ সদস্যসকলক জনসাধাৰণে প্ৰত্যক্ষভাৱে
নিৰ্বাচন কৰে।

(Write True or False)

(সঁচ নে মিছ লিখা)

(d) What is the tenure of the President of the United States?

আমেৰিকা যুক্তবাস্তুৰ বাস্তুপতিৰ কাৰ্যকাল কিমান ?

26A/87

(Continued)

(3)

(e) The British Constitution is called a Convention-Ridden Constitution.

ত্ৰিতীছি সংবিধানখনক এখন দেশাচাৰ-পৰিপূৰ্ণ সংবিধান
বোলা হয়।

(Write True or False)

(সঁচ নে মিছ লিখা)

(f) Who appoints the Judges of the Supreme Court of the United States?

আমেৰিকা যুক্তবাস্তুৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ন্যায়াধীশসকলক
কোনে নিযুক্তি দিয়ে ?

(g) Write a feature of the Swiss Federal Council.

চুইজাৰলেগুৰ যুক্তবাস্তুৰ পৰিষদৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(h) The Federal Legislature of Switzerland is a bicameral legislature.

চুইজাৰলেগুৰ যুক্তবাস্তুৰ বিধানমণ্ডল দ্বি-সদনীয়।

(Write True or False)

(সঁচ নে মিছ লিখা)

(Turn Over)

26A/87

(4)

2. Answer any six of the following questions :

$$2 \times 6 = 12$$

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write two features of the British Constitution.

ব্রিটিশ সংবিধানৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা ।

(b) Write two powers of the Speaker of the House of Commons.

কমস সভাৰ অধিক্ষৰ দুটা ক্ষমতা লিখা ।

(c) Write two powers of the House of Senate.

চিনেট সভাৰ দুটা ক্ষমতা লিখা ।

(d) Write two unique features of the Swiss Federal Assembly.

চুইজাৰলেণ্ডৰ যুক্তবাণ্ডীয় বিধানসভাৰ দুটা বিশেষ বৈশিষ্ট্য লিখা ।

(e) Write two features of comparative politics.

তুলনামূলক বাজনীতিৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা ।

(5)

(f) Mention two importance of comparative politics.

তুলনামূলক বাজনীতিৰ দুটা গুৰুত্ব উল্লেখ কৰা ।

(g) Write two salient features of the British Cabinet system.

ব্রিটিশ মন্ত্রিসভা ব্যবস্থাৰ দুটা মৌলিক বৈশিষ্ট্য লিখা ।

(h) Mention two qualifications of the Members of the House of Representatives of the United States.

আমেৰিকা যুক্তরাষ্ট্ৰৰ প্রতিনিধি সভাৰ সদস্যসকলৰ দুটা যোগ্যতা উল্লেখ কৰা ।

(i) Mention two main conventions governing the office of the British Prime Minister.

ব্রিটিশ প্রধানমন্ত্ৰীৰ কাৰ্যালয়ৰ সৈতে জড়িত দুটা প্ৰধান পথা উল্লেখ কৰা ।

(j) Write two special features of the Swiss Executive.

চুইজাৰলেণ্ডৰ কাৰ্যপালিকাৰ দুটা বিশেষ বৈশিষ্ট্য লিখা ।

(6)

3. Write short notes on any four of the following : $5 \times 4 = 20$

তলত দিয়াসমূহ যি কোনো চারিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Features of the traditional approach of comparative politics

তুলনামূলক বাজনীতিৰ পৰম্পৰাগত দৃষ্টিভঙ্গীৰ
বৈশিষ্ট্যসমূহ

(b) Differences between comparative politics and comparative government

তুলনামূলক বাজনীতি আৰু তুলনামূলক চৰকাৰৰ মাজত
থকা পাৰ্থক্যসমূহ

(c) Sources of the British Constitution

ব্রিটিশ সংবিধানৰ উৎসসমূহ

(d) Differences between the Cabinet and the Council of Ministers of Britain

ক্রিটেইনৰ মন্ত্রিসভা আৰু মন্ত্রিপৰিষদৰ মাজত থকা
প্ৰভেদসমূহ

(e) Vice President of the United States

আমেৰিকা যুক্তবাস্তুৰ উপবাস্তুগতি

(7)

(f) Relation of the President with the Congress

কংগ্ৰেছ সেতে বাস্তুগতিৰ সম্পর্ক

(g) Federal features of the Swiss Constitution

চুইজাৰলেগুৰ সংবিধানৰ যুক্তবাস্তীয় বৈশিষ্ট্যসমূহ

(h) Instruments of the Swiss Direct Democracy

চুইজাৰলেগুৰ প্ৰত্যক্ষ গণতন্ত্ৰৰ অভিকৰণসমূহ

4. Answer any two of the following questions :

$10 \times 2 = 20$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What do you mean by comparative politics? Discuss its scope.

তুলনামূলক বাজনীতি বুলিলে কি বুজা ? ইয়াৰ পৰিসৰ
আলোচনা কৰা ।

(b) Discuss the powers and position of the British Prime Minister.

ব্রিটিশ প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ ক্ষমতা আৰু পদমৰ্যাদা আলোচনা কৰা ।

(c) Explain the powers of the President of the Untied States.

আমেরিকা যুক্তরাষ্ট্রের বাস্তুপতির ক্ষমতাসমূহ ব্যাখ্যা করা।

(d) Discuss the special features of the Swiss Executive.

চুইজা-বলেগুর কার্যপালিকার বিশেষ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা করা।

(e) Discuss the powers and functions of the Supreme Court of the USA.

আমেরিকা যুক্তরাষ্ট্রের উচ্চতম ন্যায়ালয়ের ক্ষমতা আর্ক কার্যাবলী আলোচনা করা।

★ ★ ★